

AMERISKA DOMOVINA

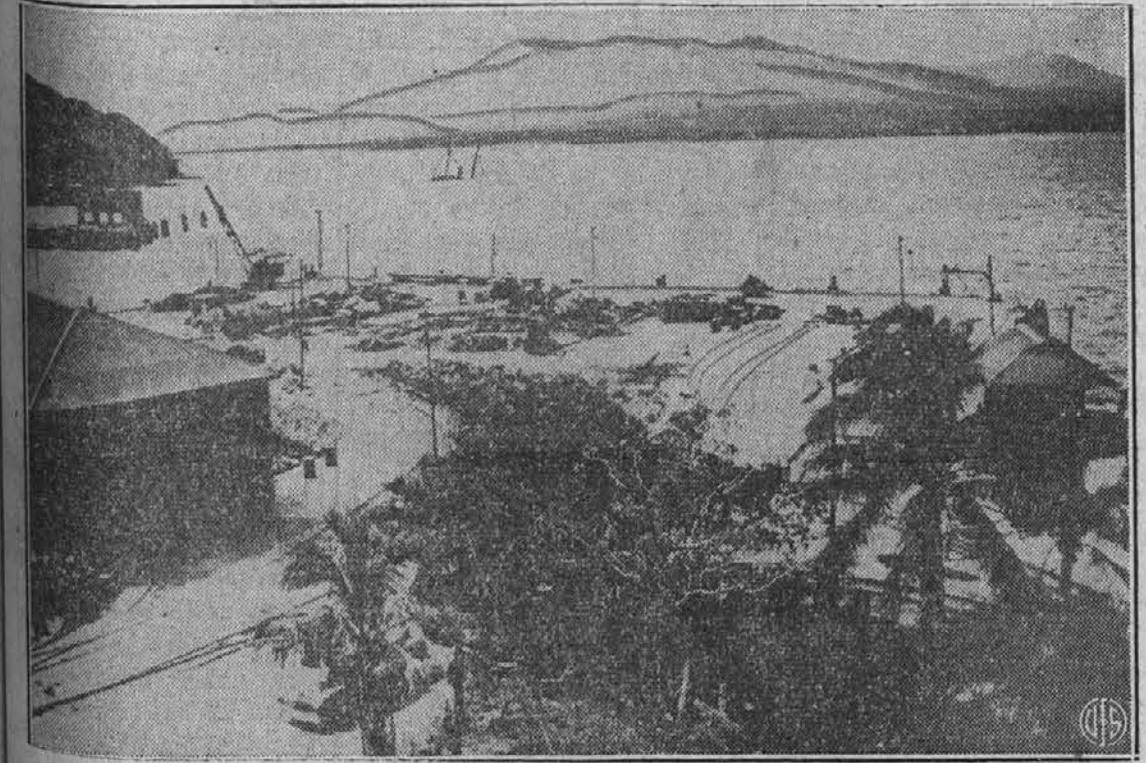
AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., WEDNESDAY MORNING, MAY 13, 1942

LETO XLV. — VOL. XLV.

Na sliki vidite del trdnjave Corregidor, ki se je cele mesece upirala Japoncem. V daljavi vidite griče polotoka Bataan, odkoder so Japonci obstreljavali trdnjavo, ko so enkrat zavzeli polotok. Iz morja vidite štrleti jembora potopljene ladje. Ko so Amerikanci prepustili trdnjavo Japoncem, so rekli "Na svidenje!"

Nemška podmornica je torpedirala parnik prav v reki sv. Lovrenca

Prvi slučaj, da je prišla kaka sovražna podmornica v reko. Od posadke se je rešilo 41 mož.

Ottawa, 12. maja. — Včeraj je sovražna podmornica torpedirala parnik v reki sv. Lovrenca v Kanadi nek tovorni parnik. Od posadke se je rešilo 41 mož. Kanadska vlada ne pove natančno kraja, kjer je bil parnik torpediran. Sv. Lovrenca je plovna reka, ki teče preko oceanskega parnika pa do izliva, to je do 500 milj. Že pred dve leti je svaril premier King, da bodo sovražne podmornice obratovale tako kot gori po reki. Kanadski minister MacDonnell je rekel, da vlada v bodoče ne bo dovolila, če bo kaka ladja prešla na tej reki, da ne bi sovražnik s tem kakih koristi dobil. Toda glede prvega

so strli nemški naval na polotoku Krimu in s tem ustavili prvo nemško ofenzivo

London, 12. maja. — Sem priporočila, da se Rusi ustavi v ofenzivi na polotoku Krimu, ki je udarila proti Kerčemu, da je samo mala moriška do Kavkaza. Nemci so včeraj je poročal nemški tisk, da je ofenziva proti Kerču v polnem razmahu. Nemci so poročali, da so na polotoku Krimu in s tem ustavili prvo nemško ofenzivo.

Kongresniki bodo lahko dobili dovolj gazolina

Washington. — Vladna odredba, ki bo omejila dobavo gazoline za privatne avtomobile, ne bo zadela kongresnikov. Ti bodo lahko dobili gazolino, kolikor ga bodo potrebovali, ker potrebujejo avte pri uradnih poslih.

Enajsta obletnica

V četrtek ob 11:30 bo darovana sv. maša za Frances Kern v spomin 11. obletnice njene smrti. Prijatelji so vabljeni, da se udeležijo.

Delegacija dr. Fr. Prešeren

Društvo Francje Prešeren št. 17 SDJ je izvolilo za konvencijo sledeče delegate: John Zalar, John Centa in Anton Anžlovar; namestniki so: Louis Stavanja, Louis Meše in Anton Pogačar.

Slabe dele za stroje so dajali mornarici za dobre

Trije uradniki firme John Harsch Bronze & Foundry Co. na 12502 Berea Road, Lakewood, se morajo zagovarjati pred federalnim sodnikom Freedom. Obtoženi so, da so na delih, ki jih je firma izdelovala po naročilu mornarice za stroje, spreminjali številke, ki so kazale stroje kot zavržene za številke, ki so kazale, da so izdelani deli od nadzornikov odobreni.

Vsi trije so odslovljeni od firme, dokler ne bo njih slučaj rešen na federalni sodnici. Kot govori obtožnica, so spreminjali številke ob sobotah popoldne, ko ni bilo nikogar v tovarni. Tako so omogočili, da so bili poslani kontraktorjem za stroje slabi deli, katere so mornariški nadzorniki zavrgli.

Mornarica skuša izslediti vse stroje s temi nesposobnimi deli, toda najbrže so nekateri že v motorjih na bojni fronti.

Sabotažniku preti zelo ostra kazen

Donald Kintner, star 20 let, ki je zadnji teden obstreljal blizu Elyrije, O. strojevodjo Beckerja z namenom, da bi ustavil vlak, vozeč vojni material, bo obtožen sabotaže. Ako bo spoznan krivim, bo dobil lahko 30 let zaporu in \$10,000 globe. Fant je rekel, da je hotel s tem pomagati Nemčiji. Fanatizma se je navzel iz Hitlerjeve knjige Mein Kampf.

Na obisku

Iz Rock Springs, Wyo. je prišel na obisk k bolnemu bratu Lowrencu, očetu in materi, Matt Leskovec, kateri je bil pred nedavnim v tamkajšnjem mestu mestni odbornik. Oče in mati, Mr. in Mrs. Matt Leskovec, stanujeta na 706 E. 155. St. ter družina Lowrence Leskovca pa na 19516 Shawnee Ave.

Stanje spoštovanega društvenega, kulturnega in prosvetnega delavca in predsednika Slovenskega doma na Holmes Ave. je zelo kritično. Naša iskrena želja je, da se mu zdravje povrne in z zdravjem veselje in zadovoljstvo v družino.

Nemci zopet prisegajo!

Berlinski radio je včeraj naznanjal, da nemška armada ne uporablja strupenih plinov. Komentator je kazal na obljubo Adolfa Hitlerja, ki je rekel, da Nemčija ne bo nikdar rabila v vojni strupene pline. Uradni časopis Dienst aus Deutschland je zagotavljal, da Hitlerjeva obljuba še vedno drži, da nemška armada ne bo rabila strupenih plinov. (Če je Hitler to res obljubil, potem naj se zavzemajo kar pripravijo na strupene pline, ki bodo prišli iz Nemčije. Ker čudno bi bilo, če bi Hitler držal vsaj enkrat besedo).

Ameriški zajtrk zopet nekoliko prikrajšan

Washington. — Urad za vojno produkcijo je ukazal zmanjšati produkcijo kakava za 30 odstotkov. Prej že je ohranil prodajo čaja za 50% in kave za 25%. Vsi trije produkti prihajajo iz vročih krajev in ker je velika sila za ladje, bo treba nekoliko zmanjšati uporabo.

Druga odredba tega urada je, da naj imajo steklenice odsej tanjše stene in da naj bodo v manj velikostih in manj vzorcih. Namen te odredbe je, da bodo steklarne izdelale za 30% več steklenih predmetov.

Avanziral je

Frank Narobe, sin Terezije in Franka Narobe iz 15909 Pythias Ave. je včeraj pisal, da je bil imenovan za Staff Sergeanta. Frank je izkušen mehanik in je šel pred dvema letoma prostovoljno v armado, kjer je zdaj prideljen oklepni divizi v Bowman Field, Kentucky. Čestitamo!

Vojni center

\$500

Ne bo dolgo in dosegli bomo zmago. Samo še \$122 manjka! Na vsak način moramo doseči kvoto do sobote. Torej tisti, ki ste se namenili dati za vojni center, dajte zdaj, da bomo tekli s čekom v mesto in pokazali, da so Slovenci prvi, ki so nabrali kvoto \$500.

Včeraj smo nabrali v našem uradu \$27; prispevali so pa sledeči: društvo Danica, št. 11 SDJ je dalo \$5; Mr. in Mrs. Frank Raddell in hčerka Molly, 1198 E. 177. St. so tudi dali \$5.

Po \$3 so prispevali: Mr. in Mrs. Frank Modrijan, 1039 E. 185. St. in Mary Smrke, 6123 St. Clair Ave.

Po \$2 so prispevali: Mike Pikš, 1383 E. 53. St., Mr. in Mrs. Joe Kodrič, 6522 Schaefer Ave.; Mary Lušin, 387 E. 163. St.; Martin in Lucija Romih, 14913 Sylvia Ave. Po \$1 so darovali: Joseph Brodnick, 5465 Lake Court; John Speck Sr., 1042 E. 61. St.; Mrs. Margaret Marolt, 1020 E. 71. St.

Skupaj do zdaj nabranega \$378. Najlepša hvala vsem skupaj, ostalim se pa še pričujemo. Dokler ne bo kvote \$500, ne bomo odnehali, da boste vedeli.

V četrtek bodo volitve v American Steel & Wire Co. pod nadzorstvom

Narodni delavski odbor bo oddrževal volitve v vseh tovarnah American Steel & Wire Co. v četrtek 14. maja. Unija, "The Steel Workers Organizing Committee" je izposlovala, da se bodo vršile te volitve. Ako bodo delavci odglasovali za to unijo z večino, potem bo unija takoj zahtevala, da se napravi z družbo novo pogodbo, v kateri bo unija zahtevala \$1.00 na dan več za delavce.

Ta unija obstoji že šest let in je v tem času priborila delavcem mnogo izboljšav, politično, družabno in ekonomsko svobodo. Unijska pogodba garantira delavcem delo, plačo, plačane počitnice in druge ugodnosti, ki jih delavci prej ni poznali.

Unija S. W. O. C. apelira na vse delavce, naj v četrtek oddajo zanjo glasove.

Danes se bo sestal maršal Goering s Petainom in premierjem Lavalom

Bern, Švica, 12. maja. — Jutri se bo odločilo sodelovanje Francije z Nemčijo, ko se bo sestal nemški feldmaršal Goering z maršalom Petainom in premierjem Lavalom. Nekateri napovedujejo, da bo ta sestanek odločil prelom med Francijo in Zed. državami.

Maršal Petain je bil na Rivieru na odhodu, toda je včeraj povsem nenadno odpotoval v Vichy. Ako bo dala Francija bojno mornarico in afriško armado na razpolago Nemčiji, bo to v zelo veliko pomoč Hitlerju.

ZAROKE

Mrs. Louise Raddell iz 1198 E. 177. St. naznanja, da se je zaročila njena hčerka Molly A. Zupanc s korporalom Joe J. Brodnick, sinom družine Mr. in Mrs. John Brodnick iz 6207 Carl Ave. Joe se nahaja zdaj pri vojakih v Kaliforniji. Mr. Frank Raddell je pa očim zarocenke.

Mr. in Mrs. John Race iz 1114 E. 77. St. naznanjata, da se je 3. maja zaročil njun sin Stanley V. z gđ. Jean Marsich iz 6628 Bliss Ave., ki je hčerka Mr. in Mrs. Jerry Marsich iz 310 Sixth St., S. W. Chisholm, Minn.

Vojaški kaplan McManus je javljen kot pogrešan

Vojni oddelek je obvestil Mrs. Bernard McManus, 6907 Hugh Ave., Cleveland, O. da njenega sina, Rev. Francis McManusa, pogrešajo v sektorju Manila na Filipinih. Rev. McManus je stopil kot kurat k mornarici leta 1936. Decembra lanskega leta je brzojavil staršem s pacifične bojne fronte, da je zdrav in na varnem.

Mrs. Jaster bo kandidirala proti Mrs. Frances Bolton

Mrs. Mildred R. Jaster, ki je narodna odbornica demokratske stranke za državo Ohio, naznanja, da bo kandidirala za kongresnico v 22. okraju. Ta okraj zastopa zdaj v kongresu republikanka Mrs. Frances Bolton. Tako imajo demokrati v 22. distriktu zdaj dva kandidata, Mrs. Jaster in senatorja James Metzenbauma.

Važna seja na Jutrovem

Članice Gospodinjkega kluba na Jutrovem imajo zelo važno sejo nočjo ob 7:30 v navadnih prostorih. Prošene so vse članice, da se gotovo udeležijo.

Poslanska zbornica je določila za vojake \$50 plače na mesec

Glasovanje je samo začasno in pride na splošno glasovanje v zbornici pozneje. Senat je odobril \$42, torej se bosta morali zbornici zediniti.

Washington, 12. maja. — Poslanska zbornica je tentativno odglasovala, da se dvigne mesečna plača ameriškim vojakom na \$50. Senatna zbornica je že prej odobrila \$42 mesečne plače. Poslanska zbornica bo kot celota glasovala o predlogu pozneje, ker je bil predlog sprejet samo začasno.

Kot se glasi predlog v poslanski zbornici, bi dobivali novinci v armadi in marini \$50 začetne plače na mesec, dočim bi dobivali novinci prvega reda \$54. Predlog za izboljšane plače je bil kot dodatek poslanca Rankina, ki je poudarjal, da se bomo na ta način izognili bonusu po vojni.

Paul V. McNutt, federalni administrator sekuritet, je izjavil prej pred odborom za vojaške zadeve, da je dolžnost vlade skrbeti za odvisne osebe vojakov, in da to podpora ni smatrati kot relief. Rekel je, da je 10,000,000 registrirancev, ki so zdaj oproščeni vojaštine, ker imajo odvisne osebe in da bo morala armada poseči tudi po teh, ako hoče zgraditi dovolj veliko armado.

To bo pa storila vlada šele potem, ko bo kongres preskrbel denar za podporo osebam, za katere skrbe zdaj ti bodoči vojaki. Tozadevno je že več predlogov v kongresu, ki se glase vse od \$30 do \$50 mesečne podpore za družine vojakov, toda kakšno vsoto bo kongres sprejel, še ni znano.

Mornarji niso imeli časa za rešitev

Miami, Fla. — 14 mornarjev neke nizozemske ladje, ki je bila torpedirana ob atlantski obali, je šlo z ladjo v morje. Torpedirana ladja se je tako naglo pogreznila, da se mornarji, ki so se takrat nahajali v notranjosti, niso mogli rešiti. Samo oni, ki so bili na krovu, so se rešili na splavih.

Nov grob

V mestni bolnišnici je po nekaj dneh bolezni umrl Matija Kotarec, rodom Hrvat, star 54 let, samski, doma iz sela Omanovac. Tukaj se je nahajal 35 let. Zadnje čase je delal v Patterson Leitch. Tukaj zapušča edinega sorodnika Franka Kotarec. Stanoval je pri slovenski družini Toni in Julija Novak na 5204 St. Clair Ave. Pogreb bo v petek ob devetih dopoldne iz Grdinovega pogrebnega zavoda. Pogrebne molitve za rajnim bodo opravljene v kapeli. Pokopan bo na Kalvariji.

V četrtek bodo tulile sirene, pa ne bo sovražnika

V četrtek bodo preskušali v okraju Cuyahoga svarilne sirene. Enkrat ob desetih dopoldne, enkrat ob 9:30 zvečer. Vse, kar je podobno piščali, bo tulilo, piskalo in vreščalo. Na vsakih pet sekund se bodo piščali oglašile. Ko bodo pa tulile eno polno minuto, bo to znamenje, da je vse varno. Preskusili bodo, če so svarilne sirene razpostavljene tako, da se jih bo slišalo po vsem okraju.

Zadušnica

Danes ob osmih je bila darovana v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. zadušnica za pokojnim Frankom Malečkar.

Privrženec nacijev je obstrelil strojevodjo

Federalna policija je prejela 20 let starega fanta iz Elyrije, ki je priznal, da je hotel ustaviti pošiljko vojnega materiala s tem, da je streljal na strojevodjo vlaka, ki je vozil material.

Obstreljeni strojevodja je F. J. Becker, uslužben pri NYC železnici. Šerif Finegan iz okraja Lorain je povedal, da je prijeti zločinec izpovedal dejanje in izjavil, da je storil to radi simpatij do Nemčije. Povedal je, da se je nameraval vpisati v nemško armado, toda se je premislil in se nameril pomagati Nemčiji s sabotažo.

Streljanje se je pripetilo zadnji petek. Becker je stal v lokomotivi, ko ga je zadel strel v glavo. Ko se je Becker zgrudil, je skočil k instrumentom kurjač, ki je privozil vlak v Sandusky. Strojvodja je nevarno ranjen, vendar upajo, da bo okreval.

V New Yorku so prijeli ponarejevalce vojnih znamk

New York. — Ameriška tajna policija je prejela 10 moških, zaplenila plošče in 210,000 neizgotovljenih vojnih znamk. To je prvi slučaj ponarejevanja vojnih znamk v tej deželi. Znamke so bile po 25 centov in bi prinesle, prodane, \$52,500.

Federalni agentje pravijo, da so zasledovali ponarejevalce že od meseca februarja.

Pozdravi iz Colorado

Pater Kazimir Zakrajšek pošilja pozdrave iz Grested Butte, Colo. Tam imajo še vedno precej snega, ker kraj leži 9,000 nad morskno višino.

KORPORAL KRASOC

Korporal Frank F. Krasoc, sin Mr. Pavla Krasoc iz 1533 E. 172. St., pride jutri na dopust, kjer ga bodo prijatelji lahko obiskali. Frank je te dni avanziral za korporala ter je bil premeščen iz Barclay, Texas v Fort Devins, Massachusetts. Čestitamo na napredovanju!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC, Editor

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti četrt leta \$2.25
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50,
četrt leta \$2.00
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months,
\$2.00 for 3 months
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1900, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 112 Wed., May 13, 1942

Fronta za gospodinjo

Saj ni ravno treba, da bi nam vlada zabičevala, da je v vsaki vojni najbolj važno življenje okrog domačega ognjišča, ker bo to vedel vsak razsoden človek. Ako hoče vlada dobiti denar za vojne potrebe, ga mora dobiti od naroda. Več kot bo narod prihranil v svojih vsakdanjih izdatkih, več bo lahko dal ali posodil vladi. Največ se lahko pa prihrani v domači hiši in hišna gospodinja je ona, ki vodi proračun za redenski izdatke. Ona je, ki preračuna, kje in koliko bi se lahko prihranilo, da bi bilo manj izdatkov, pa da bi obenem družina ne stradala in da bi v prodajalni kupovala take stvari, ki vsebujejo dovolj potrebnih vitaminov.

Vlada potrebuje denar in dobiti ga mora, ker z vojnim naporom ne more prenehati sredi dela. Vojno je treba izvesti do konca in kako jo bomo čutili, je odvisno samo od tega, kako dolgo bo vojna trajala. Zdaj je ne čutimo še skoro nič, toda, če se bo vojna raztegnila na leta, bo prišla tudi v našo kuhinjo, na našo mizo, kjer bo marsičesa primanjkovalo, kar nam danes še ostaja.

To je naša domača fronta, to je fronta, kjer je glavni vojskovodja naša gospodinja. Ta ne bo čakala onega časa, ko ne bo dobiti te ali one stvari, ampak bo začela s programom že kar sedaj in bo vodila svojo domačo fronto vzporedno s fronto, ki jo vodi naša vlada oziroma naša armada.

Gospodinja se mora kar zdaj navaditi na misel, da bo treba varčevati, pa da bo morala svoj jedilni list urediti tako, da bo lahko zanj dobila potrebne stvari.

Recimo, vlada svetuje, naj jemo več rib. V nekaterih deželah so ribe glavna narodna jed, ker so v primeri z drugim mesom ceneje in jih je več dobiti. V Ameriki pa ribe niso posebno popularne, in vendar vsebuje ribje meso kemikalije, ki jih mi vsi potrebujemo. V času, ko so cene govejemu in prašičevemu in drugemu mesu visoke, pravi vlada, je čas, da pride več ribjega mesa na jedilni list.

Ker potrebuje armada vedno več mesa, se bo morala ozreti gospodinja tudi za drugimi nadomestili. Tako je zdaj, recimo, jajec 15% več na trgu kot druga leta in vlada nam zagotavlja, da jih za civilno prebivalstvo ne bo manjkalo. Ako gospodinja pogleda v kuharsko knjigo, bo videla, da lahko pripravi iz jajec mnogo jedil, ki jih prej ni.

Fizola bo vedno dovolj in fizol vsebuje mnogo proteina, ki je potreben za naš telesni sistem. Poleg tega je fizol poceni in napravi se ga lahko na mnogo načinov, ne samo v repi in zelju.

Pomniti moramo, da je nastopil moratorij na naš udoben standard življenja in ta moratorij bo ostal in morda postajal vedno večji za časa vojne, to se pravi, da se bomo morali odpovedati mrskateri udobnosti, ki smo je bili prej navajeni. V vojni smo, v zelo resni vojni, ki je sicer v naši domači kuhinji danes še ne občutimo, pa jo bomo vsak dan bolj. Prej ko se pripravimo nanjo, boljše bo za nas in lažje jo bomo prestali.

TAKO GOVORE NEMCI

On in Bog. — Fuehrer je odgovoren samo svojemu Bogu in bodočnosti svojega naroda. (Hermann Goering v Freiburgu 10. maja 1935).

Vladar nad življenjem in smrtjo. — En sam človek odloča v Nemčiji o življenju in smrti — to je Adolf Hitler. (Herman Goering v govoru na Dunaju 27. marca 1938).

Nepotrebnost ustave. — Glede vprašanja, kakšno ustavo naj ima kaka država, je ustavna listina, povsem nevažna. Po prevzemu oblasti Fuehrer namenoma ni dal Reichu pisane ustave. (Minister dr. Stuckart 30. januarja 1936).

Da se ne pozabi...

Zakon glede prestopa meje so fašisti posebno strogo izvajali napram slovanskim dijakom, ki so študirali v Jugoslaviji. V njih odsotnosti so jih obsodili na dolge termine v ječi, kar je bil vzrok, da se dijaki niso mogli vrniti domov. Toda v času njih odsotnosti so bili kaznovani prav radi njih odsotnosti njih starši, bratje in sestre. Obsojeni so bili na več mesecev ječe in na težke denarne kazni. Samo zato, ker njih študenta ni bilo doma, da bi nastopil kazen.

V največ slučajih so se fašisti izgovarjali s tem, da so postavljali v to kazen politično ozadje. To pa predvsem zato, da so mogli izvesti maksimalno kazn. Jeseni leta 1927 je bil obsojen Josip Gabršček iz Tolmina na podlagi tega zakona na 6 let ječe in globo 40,000 lir, ker je šel preko meje brez potnega lista. Radi istega prestopka je bil obsojen zadnji izvoljen župan v Podgorici blizu Gorice, Marij Simonetti, na 4 leta ječe in globo 29,000 lir. Payao Mužina iz Kukuruča pri Roču v Istri je bil obsojen na 3 leta ječe in globo 20,000 lir. Izak Krpan iz Renč je bil obsojen na tri leta ječe in pol ter na globo 25,000 lir, ker so ga obdolžili, da je pomagal nekemu dijaku pri begu čez mejo. V januarju 1936 je bil obsojen Anton Rejec iz Črnega vrha v odsotnosti na 2 leti ječe in 20,000 lir globe, ker je šel preko meje brez postavnega dovoljenja.

BESEDA IZ NARODA

Darovi za pomožni odbor

Lokalni odbor št. 2 Jugoslovanskega pomožnega odbora v Clevelandu je prejel do sobote sledeče darove ali prispevke: Louis Adamič, Milford, N. J. \$100.00, A. M. Meyer, Detroit, Mich. \$5.00, K. Erznöžnik, Red Lodge, Mont. \$29.25, John Urek, Omaha, Nebraska \$17.00, društvo Novi Dom št. 7 SDZ \$10.00, Joseph Stefančič \$1.00, V. Salmeič \$5.00, Napredne Slovenke št. 137 SNPJ \$25.00, Mary Križmančič \$1.00, Frances Novak \$10.00, Mr. in Mrs. Vene \$3.00, Mr. in Mrs. Anton Debevec \$5, Joseph Lapanja, Auburn, Ill. \$31.00, Anton Golob \$2.00, Tončka Jevnik \$5.00, Anna Strle \$10.00, Tončka Simčič \$5.00, Frances Ile \$5.00; po \$1.00 so darovali: Louise Lenaršič, Josephine Tratnik, Theresa Zihel, Josephine Pajk, Anna Azman, Ančka Eršte, Josephine Močnik, Agnes Lunder, Jennie Poklar, Albina Brajdič, Jennie Skuk, Josephine Zakrajšek, Josephine Mežnaršič, in Agnes Žagar. Dva dolarja je darovala Ivanka Martinčič. Skupaj \$285.25. Hvala vsem!

Pomožni blagajnik lokalnega odbora št. 2 JPO, SS je naš poznani August Kollander, ki ima pisarno v Slovenskem narodnem domu. Stopite v njegov urad in izročite mu darove za naše nesrečneže v stari domovini. Prav rade volje vam bo napisal potrdilo za sprejeti denar.

Seja in "Card party"

Članice Oltarnega društva Marije Vnebovzete ste prošene, da

Fašistični Barbari

Zopet so prišle vesti o žalostnih dogodkih, ki so karakteristični zgled za trpljenje, žrtve in nesrečo našega naroda v vseh delih Jugoslavije. V časih, ko se junaki četniki borijo v Srbiji, sruju Jugoslavije, sprejema svetovna javnost poročila o odločnosti voditelja hrvatskega ljudstva in predsednika HSS, dr. Vladimira Mačeka, v čigar trpljenju se odraža sijajna odpora proti hrvatskega kmečkega ljudstva. Jugoslovanski uradni krogi v Londonu so obtožili pred vestjo demokratskega sveta nemškovaške teroriste, da zastrupljajo dr. Mačeka, ki preganjajo iz taborišča v taborišče navzile brezmejnemu trpljenju vztraja pri odbijanju vseh pogajanj in dogovorov s sovražniki Jugoslavije. V času, ko velik del evropskih politikov v nacijiški Evropi sodeluje, popušča in se podaja pritisku sovražnika, se dr. Maček kot iskreni in globoko verni kristijan ustavlja pritisku sovraga.

Ko hrvatski voditelj v nepokorljivi Jugoslaviji trpi in v drugih okoliščinah in z drugačnimi sredstvi sodeluje pri odporu generala Mihajlovića, italijanski vojniki vlačijo vključene v tujino naše intelektualce. To pomeni, da Dalmacija, vsa, z dušo in telesom vstaja proti fašističnim barbarom in osvobodilcem. Istočasno vsa poročila potrjujejo, da je Ivan Meštrović že več mesecev v koncentracijskem taborišču.

Vse te vesti so najboljše jamstvo, da za Jugoslavijo padajo nove žrtve, ki so istočasno tudi jamstvo za njeno gotovo vstajenje.

Ko italijanska uradna poročevalna družba Stefani poroča, da so fašistične zasedne oblasti odstranile izpred splitskega peristila, sredi Dioklecianove palače zrušen velikega rimskega svetišča Mestroviovega Grgurja Ninskega, ki s prstom kaže proti Rimu, naši zanesljivi viri spo-

se udeležite seje v četrtek večer po pobožnosti v cerkveni dvorani, kot navadno. Vse članice, ki imate vstopnice v predprodaji, ste prošene, da prinesete omenjene večer denar za prodane vstopnice ali pa vrnite neprodane, da se bo vsaj približno vedelo, koliko jih je prodanih.

V nedeljo, 17. maja, ste pa vabljeni vsi na "Card party," kateri bi se bil imel vršiti na 26. aprila, kot je na vstopnicah označeno, pa je bil preložen radi drugih prireditvev.

Odbor vas prosi, da se potrudite in razprodaste vse vstopnice, kolikor jih še imate, časa imate še cele tri dni, da nas bo kar največ v nedeljo večer, ko bomo metali karte in pa tudi malo zavrteli se bomo sedaj, ko ni še preveč vroče. Odbor še enkrat apelira na vse članice, da se gotovo udeležite seje v četrtek večer. Pozdrav in na svidenje,

Odbor.

Svobodomiselnje Slovenke št. 2 SDZ

Članice tem potom opozarjam, da se vrši v četrtek redna mesečna seja našega društva. Zato ste prijazno vabljeni, da se iste udeležite vse brez izjeme. Ta seja je zelo važna, ker bomo volile delegatkinje za konvencijo.

Torej, vas prosim vse članice še enkrat, da se gotovo udeležite te seje, ker vem, da vam ne bo žal. Po seji se bomo tudi malo razveselile. Naj nikar nobena članica ne izostane, ker bodo na dnevnem redu važne zadeve v korist našega društva in zveze. S sesterskim pozdravom,

Tončka Jevnik.

ročajo, da so italijanske zasedne oblasti porušile na ljubljanskih trgih in drevoredih spomenike Kralja Petra Osvoboditelja in Kralja Aleksandra Zedinitelja, velika umetniška dela slovenskih liparjev in umetnikov.

Jugoslavija je v dvajsetih letih svojega obstoja napravila silen napredek v urbanistiki, umetnosti grajenja in urejanja mest. Njena mesta so se razširjevala, opleševala in okraševala z izdelki visoke umetniške vrednosti, ki so jih često obdajala in jih želela velika evropska središča. Meštrovičeve spomenike so pozdravljali in občudovali vsi evropski potovalci in občudovalci umetnosti kot veličastna umetniška dela, s katerimi bi se ponasjala tudi največja evropska mesta. Meštrovičevi spomeniki imajo v prvi vrsti, torej poleg posebne naše narodne in herojske vrednosti, tudi visok kulturni pomen. Spomeniki v Ljubljani predstavljajo visoke zgledne civilizacije in kulture, ki jo je naš narod s svojimi prizadevanji zgradil v relativno kratkem času.

Italijanski fašisti, ki so požgali v Istri in v Trstu spomenike naše narodne, politične in kulturne samostojnosti in naše pravice do obstoja, so začeli takoj in zasedbi uničevati, rušiti, odstranjevati in odvažati simbole naše narodne zavednosti in naše kulturne višine. Na najbolj divjaški način, ki odgovarja čisto poživljenjskim občutkom fašističnih barbarov, uničujejo in odnašajo vse kar je naše, za kar so delali rodovi našega naroda v borbi za svobodo in samostojnost.

Odstranjevanje Grgurja Ninskega iz splitskega peristila v bližini rimske katedrale, kjer stoji zraven rimske arhitekture spomeniki prvega originalnega splitskega in hrvatskega umetniškega sloga, kot n. pr. Buovina vrata, ima še svoj posebni pomen. Ko je genijalni Meštrović

postavil v sruju splitske katedrale Grgurja Ninskega, s prstom obrnjenega proti Rimu, z odprto knjigo, v glagolici napisanega našega slovanskega evangelija, je v soglasju z večino splitskega in hrvatskega ljudstva odgovoril stoletni želji vsega naroda. To željo je bilo moč uresničiti samo v svobodni Jugoslaviji.

Grgur Ninski je sredi srednjega veka na splitskem cerkvenem zborovanju (od 925 do 928) v času hrvatskega kralja Tomislava zahteval slovansko bogoslužje v katoliški cerkvi. Kot ninski škof se je odločno uprl nameram splitske nadškofije, ki je bila takrat povsem v rokah latinskih duhovnikov, ki so jih pripeljali po večini iz Rima, da se splitska nadškofija razširi na vse ozemlje Tomislavove države. V borbi osamljenega narodnega škofa, kot je bil Grgur Ninski, je bila odpravljena ninska škofija in cerkvena oblast splitske nadškofije se je razširila na vso Tomislavovo državo, vendar se je slovansko bogoslužje obdržalo do današnjih dni in v narodni državi Jugoslaviji je bilo proglašeno za svobodno. Grgur Ninski je zahteval zase prvo mesto med dalmatinskimi škofi, vendar se je zaradi Tomislavove neodločnosti veliki narodni borec moral vdati rimskemu nasilju.

Ninski škof bi prav za prav moral izvršiti tisto veliko delo, ki ga je izvršil sv. Sava na jugu naše države, ko je osvobodil srbsko pravoslavno cerkev Bizanca, postavil temelje srbski državni zamisli in uresničil srbsko narodno idejo. Grgur Ninski, čeprav je bil v svoji borbi odpučen in vztrajan, silen in močnega na splitskem zborovanju, zahtevajoč ne samo jezik, temveč tudi politično samostojnost, pri političnem vodstvu ni imel opore. Čeprav je vse sovražilo Rim, je moral računati s politično močjo Rima v borbi proti Benetkam, ki so bile močnejši in hujši sovražnik. Načrti Grgurja Ninskega so ostali sen, a njegov spomin je med ljudstvom dalmatinskih Hrvatov bolj živ kot kdaj prej. In ko se je Ivan Meštrović, vedno navdahnjen z duhom narodnega genija, hotel zahvaliti Grgurju Ninskemu s tem, da mu postavi spomenik narodnega borca, izklesanega v trenutku, ko grozi s svojim pretom Rimu, je odgovoril na stoletne sanje vsega našega naroda, ki je hotel, da se v obliki visokega in umetniškega dela odgovori Latincem, na visoko kulturne in umetniški način.

A Latini so jim tedaj odgovorili z besedami nekega njihovega pesnika "Jezí jih, pravijo, jezik iz naših ust" in že tedaj vstali s svojim nekulturnim tiskom preti spomenikom našega kulturnega in civilizacijskega odposlanstva na Jadranu v imenu Slovanstva, s pomočjo Jugoslavije. S svojim današnjim ravnanjem je italijanski fašizem, ki nas je še pred kratkim obtoževal zaradi navadnega in čisto naravnega postavljanja trogirskih levov v muzeje, pokazal, da je fašizem spremenil današnjo Italijo v barbarstvo središče, ki ograža kulturo in civilizacijo Evrope.

Težak bolnik, čigar imena tukaj ne maramo zapisati, je prestrašil vznemirjeni evropski svet v trenutku, ko je naš narod s polno pravico postavil neokusne ostanke tujega gospodarstva v muzeje, prehajajoč preko dejstva, da je pravica vsakega naroda v dobi svojega največjega procveta postavljati spomenike hvalečnosti svojim narodnim ljudem in velikanom, svojim kraljem in voditeljem. V želji, ki ne more biti in nikdar ne bo njegova, ravna danes barbarstvo in nekulturno jemlje narodu pravico do spoštovanja svojih narodnih moč. V Ljubljani odnašajo spomenike jugoslovanskih kraljev zato, ker so simbol narodnega osvobodjenja in jugo-

slovanske resničnosti, ki je fašistična Italija ne more uničiti, kakor je v desetletjih ni mogla uničiti v Istri. V Dalmaciji bo spomin na Grgurja Ninskega še naprej ostal buden in vedno glasan v zavesti vsakega našega človeka in vsega našega naroda, kajti Grgur Ninski bo za vedno ostal simbol naše nacionalne, verske, politične in jezikovne samostojnosti, ki ne more izginiti.

Pojmi barbarstva in civilizacije se bodo izpremenili. Italijanski nacionalizem je vedno obtoževal Slovence, da so barbari. V teh obtožbah nikdar ni bilo ne zgodovinske ne stvarne podlage. Današnji fašisti, ki so zemljo najbolj uglasjene evropske civilizacije ponižali v najnavadnejše nemško koncentracijsko taborišče, kjer ni nobene svobode, nobenega ustvarjanja in nobene vede, stopa s temi svojimi zločin v zgodovino najstrašnejšega barbarstva.

Naši velikani, Grgur Ninski, Kralj Peter in Kralj Aleksander, mi smo v teh trenutkih naše končne borbe za obstanek in samostojno z vami, prepričani da je dan obnovitve in vstajenja bližji kot kdaj prej.

Ray Brock o gibanju na Balkanu

Angora, 18. aprila (NYT) — Inozemski diplomatski krogi za trjujejo, da je sprememba v bolgarski vladi ukazal Hitler, češ, da je bivši bolgarski zunanji minister Ivan Popof podpiral bolgarsko opozicijo proti kralju Borisu in nacijem.

Iz verodostojnih virov prihajajo tudi vesti, da se je v Srbiji, kjer je po umiku nemških divizij iz Jugoslavije meseca januarja in februarja uporniško delo nekoliko ponehalo, sedaj zopet začela divja vojna, Jugoslovanski vojni minister Draža Mihajlović se pripravlja za splošno ofenzivo v mesecu maju. Verjetno je, da bo odredil splošno mobilizacijo, da poveča število svoje vojske, o kateri se sedaj sodi, da šteje okrog 115,000 mož.

Zgodovinarji niso zaman od nekdaj imenovali Balkan "smodnišnica." Poznavalci razmer na Balkanu trdijo, da je prišel čas, ko bi en sam odločilni nemški poraz pomenil iskro, ki bi vžgala eksplozijo na Balkanu in v Podonavju.

Domača fronta

War Production Board,
Washington, D. C.

Učinki vojne segajo globlje v naše vsakdanje življenje. Teden za tednom imamo več sprememb. Posledice nekaterih izmed teh so že vidljive po naših ulicah in doma v hiši. Druge se niso še dotaknile mnogih izmed nas, ali jih že vidimo prihajati. Vidimo jih prihajati v odredbah War Production Board-a, ki prihranjajo za vojne svrhe čim dalje več predmetov.

V velikih avtomobilskih središčih srednjega zapada, kjer se

DON'T TAKE THIS LYING DOWN...

When men are fighting and dying, you must do your part. Be sure you enlist your DOLLARS FOR DEFENSE. Back our armed forces—and protect your own life—with every single dollar and dime you can.

America must have a steady flow of money pouring in every day to help beat back our enemies.

Put Dimes into Defense Stamps. And put Dollars into Bonds. Buy now. Buy every pay day. Buy as often as you can.

Don't take this lying down.

tanki izgotavljajo mesto za zabavo, nova sila mož in stav, jev bo kmalu stavljena na palatolago za vojne svrhe. Ti možje in stroji, ki so se ukvarjali z izdelovanjem tovornjakov (trucks). WPB je izdal redbo, ki zaključuje produkcijo vrnih avtov čim bodo sedaj kvote izpolnjene.

WPB odredbe dovoljuje skromno količino preobnovljenih za poslopja v okrajih vojne dukecije, in to zaradi velike potrebe stanovanj... WPB je povedala nadaljno izdelovanje obročnih krp (blowout patches) in je omejila produkcijo črnih "reliners"... Vzorček veda isti važni razlog, ki je vzročil racioniranje gumij, mora imeti gumij za rabo, ki bo v najboljše korist... In je ob kolesju tanka, ne pa na lesih naših zabavnih vozov... Istočasno pa moramo imeti metna sredstva, in WPB in de svoje agencije ameriške najti kako rešitev, kak odgovor na vprašanja pojemajočih odjev na avtih vojnih delavcev... Ena posledica je bil razvoj mnega busa, ki bo v stanu prazati skoraj trikrat toliko voznikov kot običajni mestni skoraj dvakrat toliko jih kot večji tramvajski voz... Napravljen iz lesnih plasti (plywood) in drugih nadomestil bus bo gonjen po traktorju. Pred nekaj časa je razvoj v Daljnem Istoku prisilil omotih in sedaj je bilo vsem jemateljem in pakovalcem, ja ukazano prijaviti popolno ročilo o količini čaja, ki ga jo pri roki.

Štiri in dvajset distilernih šilja pitni alkohol tovarnarskega alkoholnega alkohola, rabi za izdelovanja brenje naga smodnika za naše Office of Price Administration svari, da si kupite sedaj... Morda prihodno sedaj ne bomo v stanu vti prometnih sredstev za teh zadnjih dnevih smo druge znake spremembe ke naravnost prihajajo bojišča v Daljnem Istoku.

Vse, kar se dogaja v ni za svobodo, se dotika vsi gar prej ali slej. (Dolje na 3 strani)

Pravijo, da so ženske zelo de na Strica Sama, ker je ljal sladkorne karte. Pa ne, če dobe za pol žličke rja manj na teden, ampak ker so morale pri registraciji vedati svojo starost in pa Nekatero se težje povedalo pravo starost in pravo vago pa zalogo sladkorja v sp Stavimo, da ni Stric Sami težo in starost ameriške nega spola.

Nek moški je oni dan o sedanjem mehlem svetu pogled, "kako" je rekel, Ameriki pripravljajo ženski porod. Že šest mesecev pred rodom letijo k zdravniku na svete. Kako je bilo v kraju v taki slučajni? Ko slovenski materi približno tek, ko bo dala novo življenje, najprej skuhala v kolu za šiče, nanosila vođe od opraviila se vsa gospodinja, mri za par ur in porod. Ali si jo pa že spet videl njenih vsakdanjih opravil? Vsakdanje življenje je slovenski hiši se je morda menilo ob času vsega tega morda samo v toliko da njakalo kake kokodajše, dala za mater nekaj žape, očeta pa par bedere. To je pa tudi vse."

RDEČA KOKARDA

ROMAN IZ VELIKE REVOLUCIJE

STANLEY WEYMAN

"Smešni ste," je dejala. Nato se je obrnila k njemu: "Vstopite, gospod."

"Ne," sem rekel, vzdignivši se s svojega sedeža. "Ostanite, prosim vas, ostanite, kjer ste, dokler..."

Markiza se je besno obrnila k meni.

"Kočija je moja!" je vzkliknila.

"Nesporo," sem odvrnil.

"Nu, kaj hočete potem?"

"Samo to, da se poslovim, če ta gospod vstopi."

Gledala sva se iz oči. Ko je videla, da je moj sklep trden in moj položaj jačji od njenega, je postala vljudnejša.

"Kako?" je vprašala naglo diha. "Zakaj bi se poslovili, če on prisede?"

"Gospa," sem odvrnil, "nikakega razloga ne vidim, da bi morali jemati s seboj neznane človeka. Gospod je nedvomno vse časti vreden mož, ali..."

"Vsekako ni neznanec!" mi je zabrusila. "Jaz ga poznam. Ali vam to zadošča?"

"To mi bo zadoščalo, kadar mi poveste njegovo ime," sem dejal.

Tujec naju je dotlej mirno poslušal in begal z očmi od enega do drugega, kakor da ga prepričava; pri teh besedah pa se je oglašil:

"Drage volje, gospod. Moje ime je Alibon, odvetnik iz Montaubana..."

Rezko sem mu segel v besedo.

"Tega vam ne verjamem," sem rekel. "Vi niste Alibon iz Montaubana. Preje bi rekel, da ste Froment iz Nimesa, gospod..."

Leha snega, ki jo je rožnato ozarjalo zahajajoče sonce, se je širila za njegovim hrbtom, tako da mu nisem mogel razločiti obraza; tudi odgovoril mi ni.

ČE STE BOLNI

Ako trpite na nerednosti v želodecu, jetrih, ledicah, vranici, revmi, visokem pritisku krvi, ali zastareli poškodbi, pridite k meni, da vidim, kaj morem storiti za vas. Imel sem velik uspeh v 25 letih v takih slučajih. Jaz se poslužujem stare evropske in najnovejše metode bolnišnic pri zdravljenju.

Pridite do doktorja, ki razume vaš materin jezik in vam lahko razloži na razumljiv način.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC
(specialist v starih boleznih)

Uradne ure:
1 do 5 popoldne, razen v sredo
423 Citizens Bldg.
850 Euclid Ave.
Telefon: MAin 6016.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
1126 E. 61st St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
1126 E. 61st St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
1126 E. 61st St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
1126 E. 61st St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730.

de Geol, ki je namenjen v Nimes; vsako minuto se utegne pokazati. Gotovo se bo ustavil v istem prenočišču kakor mi. In če bo videl, da sem dobil povzročeno materino sestro še brata, težko da bi smatral to za šalo."

Te besede, čeprav je morala izprevideti njihovo utemeljenost, je nikakor niso ganile.

"Oh, kako ste neznosni!" je ponovila.

Nato se je obrnila k Fromentu:

"Dajte, da stopim doli, gospod! Dajte, da stopim doli!"

Nisem mu branil, ko ji je odprl vrata; nato sta odšla nekaj korakov v stran in jela hlastno nekaj govoriti.

Zasledoval sem ju z očmi; in ko sem ga videl ob tej uri tako samega sredi turbozne pokrajine, in sem pomislil na nevarnost, ki so mu pretile, me je obšlo brezmejno sočutje. Še trenutek in bi se bil morda premislil; toda nekdo mi je položil prst na komolec, in ko sem se zdrznil in ozrl, sem zagledal Denizo, ki je sklanjala svoj vznemirjeni obraz proti meni.

"Gospod!" je šepnila hlastno. "Čujte!"

Nadaljevati ni utegnila, ker sem jo hlastno prijel za roko in jo poljubil.

"Ne, gospod, ne tega," je zamrmrala in vsa rdeča umaknila roko, ne da bi odvrnila svoj pošten, odkriti pogled od mene.

"Zdaj ne. Govoriti moram z vami... posvariti vas in povedati vam..."

"A jaz, gospodična," sem vzkliknil takisto zamolklo kakor ona, "jaz vas hočem blagosloviti, zahvaliti se vam..."

"Čuvajte se, zaklinjam vas," je vztrajala ona in živahno zmajala z glavo, češ, naj molčim. "Pazite! Vem, da vam pripravljata past! Moja mati vam ne bi hotela škoditi, čeprav je huda na vas; a ta človek je v skrajni stiski in ura je nevarna. Čuvajte se, gospod..."

"Ne bojte se," sem odgovoril. "Oh, pač, bojim se," je zardila.

A način, kako je to rekla in me pogledala in nato odvrnila oči kakor preplašena ptička, me je napolnil z radostjo; in dasi se je markiza v tistem trenutku vrnila in nisva več niti izpregovorila niti spogledala se, ampak sva se morala stisniti vsak v svoj kot in se delati brezbržna, je bila moja radost tolikšna, da sem se čutil kar preropenega. To čustvo sem morda premalo skril, zakaj ko je prišla markiza do voza, me je ošinila z nezaupnim, sovrašnim pogledom, ki se je nato ustavil na hčeri. Edini izmed nas, ki je vobče izpregovoril, je bil Froment, ki je pristopil k vrtecem in jih zaprl, ko se je markiza vzbela v kočijo. Odvrnil se mi je v slovo.

"Gospod vikont," je rekel nekam trpklo, "če bi pes prišel

pred moje duri, kakor sem danes jaz prišel k vam, bi ga spustil noter."

"Ravnali bi tako kakor jaz," sem odvrnil.

"Ne," je rekel uverjeno. "Odprl bi mu. A vkljub temu pa upam, da vas izpreobrnem, če se vidiva v Nimesu."

"Da me izpreobrnete — k čemu?" sem vprašal hladno.

"K verji," je suho odvrnil. "K temu, da boste spet verovali... verovali vobče v kaj, in se ne boste ogibali nevarnosti. Glejte me, kako stojim nocoj tu pred vami," je povzel s kretnjo, ki ni bila brez plemenitosti, "sam in brez strehe nad glavo; niti tega ne vem, kje bom nocoj spal. In zakaj to, gospod vikont? Zato, ker sem edini v vsej Franciji, ki še verujem — vobče v kaj in v samega sebe! Ali mislite," je nadaljeval s čedalje večjim zaničevanjem, "da bi bili vi, kar vas je plemičev, oropani in pregnani, če bi verovali v svoj plemiški stan? Nikoli ne! In nihče ne bi mogel pahniti kralja s prestola, če bi vi, ki mu kličete 'Ziveli!', res verovali vanj! Nihče ne bi mogel porušiti Cerkve, če bi stala na vaši trdni veri. Toda vi ne verujete v nič in ne spoštujete in ne častite ničesar. Zato ste obsojeni! Da, obsojeni ste; zakaj celo tisti, ki ste se jim pridružili, imajo nekakšno vero v svoje nauke, svojo filozofijo in svoje reforme, ki naj bi prerodile svet. Toda vi nimate nikake vere in zato vam je usojeno, da izginete, kakor boste zdajle izginili iz pred mojih oči!"

Tako govoreč je preteče mahnil z roko in preden sem mu utegnil odgovoriti, je voz odzdral in ga je pustil samega; siva, mrzla in gola pokrajina je v okvirju vrat nadomestila njegov obraz. Večrilo se je in do Villerauguesa smo imeli še uro. Kar dobri mi je delo, ko se je kočija premaknila, in sem pomislil, da sem ga rešen; najslajša pa mi je bila zavest, da mi sedi nasproti Deniza in da jo ljubim. Mrki pogledi, s katerimi me je prebadala markiza iz svojega kota, me niso motili; toda še vedno me je vznemirjal spomin na moža, ki sem ga bil pustil zadaj; njegove besede so mi brnele v glavi ter me navdajale z morečimi slutnjami. In zdaj nisem mogel več ugibati, zakaj ga imenujejo nimeškega požigalca. Zareča sapa južnega mesta je puhtela od njega in njegov glas je izražal strasti borb, starih kakor svet. Otožno sem premišljeval o tem, kar je bil rekel, in se spominjal podobnih besed, ki sem jih bil čul iz ust župnika Benoita in barona de Geola; tako sem zamišljeno slonel v kotu majave kočije, vse do trenutka, ko smo se ustavili na vaški ulici.

Ponudil sem gospe de Saint-Alais roko, da bi laglje stopila

z voza.

"Ne, gospod!" Srdito me je odvrnila. "Nikoli več se vas nečem dotakniti."

Mislil, da se je nameravala zapreti s hčerko v svojo sobo in me pustiti, da večerjam sam. Toda krčma je imela samo veliko izbo, ki je bila hkratu obednica in kuhinja; alkovala umazano zaveso, ki je služila damam v prenočišče; je bila tako majhna, da v njej ni bilo moči jesti. Markiza je bila vaje na potovanja in jeza ji je pomagala, da se je s samoumevno nostjo velike dame vdala v neizogibnost; toda Deniza, ki se je bila šele nedavno vrnila iz samostana, se je plašila krikov in kletvic, ki so se oglašale okoli nje, in je vsa bleda in boječa ždela na svojem stolu.

Več kot stokrat sem hotel planiti po koncu, da bi jo rešil teh duševnih muk; toda kolikokrat so me njene oči obdarile z radostjo, da so se za trenutek boječe srečale z mojimi, so me prosile, naj ne storim ničesar. Sicer pa je pričalo govorenje pivcev, da so odposlanci iz Casteza, ki bi bili za vsako najmanjšo besedo zagnali krik; "Udarite po aristokratih!" Ostal sem tedaj miren in to je bilo nedvomno prav; a položaj je bil tako moreč, da bi se bil razveselil celo barona de Geola, če bi bil prišel.

Rekel sem, da se markiza ni dosti menila zanje; a kmalu sem opazil, da je narobe. Ko smo povečerjali in je hrup priklopel do vrhunca, me je poiskala v kotu, kamor sem se bil umaknil, in mi je z vsem gnevom in studom, ki sta se tako vidno izražala na njenem obličju, zavpila na uho, da moramo odriniti, kakor hitro se zasukata dan.

"Ob zori... ali pa še prej," je šepnila s togoto. "To je ostudno! Kar poginiti mi je v tej krčmi. Kljub mrazu in temi bi se odpravila še to uro, če..."

"Poizkusil bom govoriti z njimi," sem dejal in hotel stopiti k mizi.

Ujela me je za rokav in me tako besno uščenila v komolec, da bi bil skoro zakričal.

"Tepec!" je rekla. "Ali nas hočete vse pogubiti? Samo besedice je treba pa smo izdani. Zdaj gre samo za to, da odrinemo ob zori. Spali ne bomo; in kakor hitro se zasvita — na pot!"

Nato je stopila h kočijažu, ki je sedel na našem mestu, in mu je tiho nekaj naročila. Ko je bilo vse urejeno, je hotela oditi za Denizo v alkovala. Na žalost pa je bila s svojo hojo sem ter tja že vzbudila pozornost pivcev; eden izmed njih jo je ustavil.

"Zdravico, gospa, zdravico!" ji je rignil v obraz, opotekaje se pred njo in ponujaje ji kozarec vina. "Pijte! Na to zdravico mora piti vsak Francoz, bodi

moški, bodi ženska, bodi otrok, če noče, da ga vzame vrag! Na trobojnico! Na trobojnico — in doli madame Veto! (Kraljica Marija Antoinetta). Pijte, gospa, pijte na slavo trobojnice!"

Ob bučnem rjovenju svojih tovarišev ji je tiščal kozarec pred usta.

"Pijte, pijte! Zivela trobojnica! Doli madame Veto!"

Začule so se šale in kletvine, ki jih ne morem zapisati. Potrpljenje me je minilo; planil sem na noge, da bi jih kaznoval. Toda markiza, ki si je bila ohranila čudovito prisotnost duha, me je pogledala, češ, naj mirujem.

"Ne!" je rekla in ponosno vzdignila glavo. "Ne bom pila, ne!"

Dedec je bil zdajci kakor poparjen.

"Ali mar poznate barona de Geola?" je vprašal z izpremenjenim glasom.

"Razstala sva se v zadnji va tukaj," je odgovorila hladno. "Svetujem vam, da spod, da pijete svoje zdravilo sami in pustite druge ljudi miru. Baron ni človek, ki komu prizanesel žalitev." (Dalje prihodnje.)

moški, bodi ženska, bodi otrok, če noče, da ga vzame vrag! Na trobojnico! Na trobojnico — in doli madame Veto! (Kraljica Marija Antoinetta). Pijte, gospa, pijte na slavo trobojnice!"

Ob bučnem rjovenju svojih tovarišev ji je tiščal kozarec pred usta.

"Pijte, pijte! Zivela trobojnica! Doli madame Veto!"

Začule so se šale in kletvine, ki jih ne morem zapisati. Potrpljenje me je minilo; planil sem na noge, da bi jih kaznoval. Toda markiza, ki si je bila ohranila čudovito prisotnost duha, me je pogledala, češ, naj mirujem.

"Ne!" je rekla in ponosno vzdignila glavo. "Ne bom pila, ne!"

Dedec je bil zdajci kakor poparjen.

"Ali mar poznate barona de Geola?" je vprašal z izpremenjenim glasom.

"Razstala sva se v zadnji va tukaj," je odgovorila hladno. "Svetujem vam, da spod, da pijete svoje zdravilo sami in pustite druge ljudi miru. Baron ni človek, ki komu prizanesel žalitev." (Dalje prihodnje.)

Dedec je bil zdajci kakor poparjen.

"Ali mar poznate barona de Geola?" je vprašal z izpremenjenim glasom.

"Razstala sva se v zadnji va tukaj," je odgovorila hladno. "Svetujem vam, da spod, da pijete svoje zdravilo sami in pustite druge ljudi miru. Baron ni človek, ki komu prizanesel žalitev." (Dalje prihodnje.)

Dedec je bil zdajci kakor poparjen.

"Ali mar poznate barona de Geola?" je vprašal z izpremenjenim glasom.

"Razstala sva se v zadnji va tukaj," je odgovorila hladno. "Svetujem vam, da spod, da pijete svoje zdravilo sami in pustite druge ljudi miru. Baron ni človek, ki komu prizanesel žalitev." (Dalje prihodnje.)

Dedec je bil zdajci kakor poparjen.

"Ali mar poznate barona de Geola?" je vprašal z izpremenjenim glasom.

"Razstala sva se v zadnji va tukaj," je odgovorila hladno. "Svetujem vam, da spod, da pijete svoje zdravilo sami in pustite druge ljudi miru. Baron ni človek, ki komu prizanesel žalitev." (Dalje prihodnje.)

Dedec je bil zdajci kakor poparjen.

"Ali mar poznate barona de Geola?" je vprašal z izpremenjenim glasom.

"Razstala sva se v zadnji va tukaj," je odgovorila hladno. "Svetujem vam, da spod, da pijete svoje zdravilo sami in pustite druge ljudi miru. Baron ni človek, ki komu prizanesel žalitev." (Dalje prihodnje.)

Dedec je bil zdajci kakor poparjen.

"Ali mar poznate barona de Geola?" je vprašal z izpremenjenim glasom.

"Razstala sva se v zadnji va tukaj," je odgovorila hladno. "Svetujem vam, da spod, da pijete svoje zdravilo sami in pustite druge ljudi miru. Baron ni človek, ki komu prizanesel žalitev." (Dalje prihodnje.)

Dedec je bil zdajci kakor poparjen.

"Ali mar poznate barona de Geola?" je vprašal z izpremenjenim glasom.

"Razstala sva se v zadnji va tukaj," je odgovorila hladno. "Svetujem vam, da spod, da pijete svoje zdravilo sami in pustite druge ljudi miru. Baron ni človek, ki komu prizanesel žalitev." (Dalje prihodnje.)

Dedec je bil zdajci kakor poparjen.

"Ali mar poznate barona de Geola?" je vprašal z izpremenjenim glasom.

"Razstala sva se v zadnji va tukaj," je odgovorila hladno. "Svetujem vam, da spod, da pijete svoje zdravilo sami in pustite druge ljudi miru. Baron ni človek, ki komu prizanesel žalitev." (Dalje prihodnje.)

Dedec je bil zdajci kakor poparjen.

"Ali mar poznate barona de Geola?" je vprašal z izpremenjenim glasom.

"Razstala sva se v zadnji va tukaj," je odgovorila hladno. "Svetujem vam, da spod, da pijete svoje zdravilo sami in pustite druge ljudi miru. Baron ni človek, ki komu prizanesel žalitev." (Dalje prihodnje.)

Dedec je bil zdajci kakor poparjen.

"Ali mar poznate barona de Geola?" je vprašal z izpremenjenim glasom.

"Razstala sva se v zadnji va tukaj," je odgovorila hladno. "Svetujem vam, da spod, da pijete svoje zdravilo sami in pustite druge ljudi miru. Baron ni človek, ki komu prizanesel žalitev." (Dalje prihodnje.)

Dedec je bil zdajci kakor poparjen.

"Ali mar poznate barona de Geola?" je vprašal z izpremenjenim glasom.

"Razstala sva se v zadnji va tukaj," je odgovorila hladno. "Svetujem vam, da spod, da pijete svoje zdravilo sami in pustite druge ljudi miru. Baron ni človek, ki komu prizanesel žalitev." (Dalje prihodnje.)

Dedec je bil zdajci kakor poparjen.

"Ali mar poznate barona de Geola?" je vprašal z izpremenjenim glasom.

Angleška princezinja Elizabeta je praznovala svoj 16. rojstni dan, ker je pa v Angliji od vlade zapovedano, da se morajo registrirati vsa dekleta od 16. leta naprej za treniranje v narodni obrambi, je tudi ona storila svojo državljansko dolžnost in se na svoj rojstni dan registrirala.

Filmski igravec Ronald Reagan, ki ga vidimo na sliki z njegovo ženo, filmsko zvezdo Jane Wyman in hčerko, se je poslovil od doma in odšel v službo Strica Sama kot kavalerijski poročnik.

VESELICA

bo popolen uspeh, ako jo
oglašate v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Društva imajo izjemne cene na oglasih

UČITE SE ANGLEŠČINE
iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: \$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.